

Kugbɔmpɛɛkaau kun Pɔɔl ɣmàñ ki tū

Teesalooniiki

yabee

Tibɔkilkaal

Teesalooniiki sá Room yab tiŋki kin bi yí Maseduwaanee tiŋyil ní. Kì bí Greesi tiŋki ŋgan pú ní. Pɔɔl nín cōom̄ nsanliliiti ki tún Unimbɔti tundee poon ní u tin nyáñ kitiŋ gbanti pu. U nín yíki Fiiliipi tiŋki ní ki cūti niin. U nín náañ Kriisitoo nikitil diba niin, ama waa nín yúnti niin, di sá yii Juuda yab biba nín bí niin ki jáñ nì u. U nín yíki niin mpɔmpiin ní ki nín cá Beeree tiŋkin (Atuun 17.1-10). Boon kpataaa ŋyunti ŋun u bí Kɔranti tiŋkinee ní u-tɔntɔnjuti Tiimootee dómíni u-cee ní ki máafi-u Teesalooniiki yab nín bí tin poonee. Niinee ní Pɔɔl ɣmàñ *Teesalooniiki gbɔŋku* kupepeekaau nee. U nín máañ ki bí Kɔranti tiŋkin ní ki ɣmàñ-ku. Biciŋfitiibi gbìl ki tīn̄ tɔb yii kugbɔŋu nee sá kun yúnti Dipoompɔndi gbɔnti kɔkɔ kansikinee, ní ki dákafí yii bi nín màl Yeesu Kriisitooyee, abin 50 boon ní bi ɣmàñ-ku.

Tibɔti tin bi cáañ-u Teesalooniiki tiŋki puee mɔwkiñ-u tikpil. U jáañ Unimbɔti Teesalooniiki nín kpánti ŋabikamɔnti un ki tī Kriisitoo yab nikititŋ ŋin bí kitiŋgbɔŋ gbantinee. U sòon̄ ditundi din ún u-ba tún bi-kansikinee, ní ki bàà là kí fàtíí ká-bi (1.1–3.13). Nì mín̄ kɔkɔee, u tī-bi kunyannyaau bí nín gbínti pɔwntí ki nìkì ki cá nyɔkɔpu nimbɔtisán poon (4.1-12). U nín gítí kí-bi bi nín bálifi-u tibɔti tin bitaŋkpiibi fikititam pu nì Kriisitoo gítintam tinyool poonee pu (4.13–5.11). U dū tibɔkpaafikaal nì ijaam ní ki kúnti u-gbɔŋku gbanti (5.12-28).

Kugbɔŋu nee yánti bin kɔkɔ nín dákafí tin làá dāá bàñ iyuntijoolkaa poonee béè ibaamɔn. Ku tétí bin kɔkɔ fōō ki kíyee yii kun pábee di sá bí lēē seera kɔŋkɔnnee kí dākà yii bi sá ŋwalifi yab. Bí nín cáá dimákal foolboon pu yii ŋyunti ŋubɔ dōoñ, bàà an yaa sá ŋnyee, bi làá dāá nín «bí nì bi-Dindaan baabadal» (4.17).

.....

Ijaam

1 Man Pɔɔl nì Siilasi nì Tiimootee di ɣmàñ kugbɔŋu nee.

Ti ɣmàñ-ku kí tī nimbi Kriisitoo

nikitil din bí Teesalooniiki^a ki sá ti-Baa Unimbɔti nì ti-Dindaan Yeesu Kriisitoo yabee. Unimbɔti n̄ ɣá-ni tiŋan kí tī-ni ŋgbansɔŋfi.

^a 1.1 *Siilasi*: kpèè Atuun 15.22. - *Tiimootee*: kpèè Atuun 16.1. Pɔɔl nín cōom̄ mpepeekaam pu ki tún Unimbɔti tundee, kpèè Atuun 17.1-9, 1 Teesa 2.1-2.

Teesalooniiki yab fookiiu nì bi-bimbim

²Ti pàkà Unimbɔti ní baabadal ni-kɔkɔ pu, ní ti-wimmeem poonee ti tétí ki mèé ni-pu múlmul.

³Ti-wimmeem poon ti-Baa Unimbɔti nimbiinee, ti tétí atuun ŋin ni tūn ni-fookiiu nì ni-neendi puee nì ni-mákal din ni cáá ti-Dindaan Yeesu Kriisitoo puee nín pōō miŋyee^b.

⁴Nnabiyaamu, ti nyí yii Unimbɔti néen̄-ni ní ki lútì-ni ní n̄n sá u-yab.

⁵Kun puee Tibɔmɔntiil tin ti sòon̄ nì nee kaa sá nì kinyɔkɔn ŋmaniŋma, ama ti nín sòon̄ nì Unimbɔti pɔŋŋu nì u-Fam tūtuntam ki tókɔ ibaamɔn pu páaa ní. Ni nyí ti-pu ti nín nín dómíni ki bí ni-kansikin nì mbimbim min kí tūtuñ-nee. ⁶Ni nín fōō Unimbɔti bɔti ki kíí nì falaabi tikpil poon nì dipɔwɔpindi din Unimbɔti Fam tìyee puee, ni kpánti bin fōō timbi nì ti-Dindaan didandee deec.

⁷Min ni ɣá nee dākà Maseduwaan nì Akaayi^d yab bin fōō ki kíyee mun n̄ fōō mín̄ dee. ⁸Kun puee nimbi cee ní ti-Dindaan bɔti gbìtì, ki bàñ Maseduwaan nì Akaayi yab cee. Kaa sá bíñ baba, ajan ŋin kɔkɔ kíñee yab mun gbìl ni nín fōō Unimbɔti ki kíí miŋyee. An kaa ti bálifi yii timbi n̄ máafi-bi gba. ⁹Bàà ŋma máafi ti nín dómíni ni-cee ni fōō-ti pu, ki fá ni-waani ki kíñ ki nóó ibaamɔn Nimbɔtiu un bí dimaŋfalinee. ¹⁰Ni ká ki cí yii u-Jipɔwɔn Yeesu n̄ nyānní yilpu kí dāañ. Úñ ní Unimbɔti fikiti ditaŋkpiilin. Úñ di fī-ti ki nyánti

Unimbɔti ŋuul din bí ki dōoñee poon.

Pɔɔl nín tún ditundi din Teesalooniikee

2 ¹Nnabiyaamu, kii nimbi ni-ba nín pée nyí puee, kaa sá yii ti dómíni ni-dumpu fám. ²Ni nyí yii bi sáañ-ti ki sī-ti Fiiliipi tiŋkin ní ti dāa nín bāañ ni-cee Teesalooniiki. Ama ní Unimbɔti tī-ti kunyannyaau tí sòon̄ nì ni u-Bɔmɔntiiti nì dikòndi poon^{ee}. ³Ti-bɔti tin ti sòoñee kaa sá tinyimɔmbɔti, kaa sá ilandɔkɔ-kpiti bɔti, kaa tí sá tibɔŋmatitŋkaal. ⁴Ama Unimbɔti cɔŋki-ti ní ki dū u-Bɔmɔntiiti ki ɣúbìñ-ti tí sòon̄. An puee ní ti sòon̄ min làá n̄n fáatiñ Unimbɔti un wál ti-pɔbilitŋinee, an kaa sá kí fáatín binib. ⁵Nimbi ni-ba nyí yii taa sòon̄ nì ni tibɔkiilkaal ki ká jaanjaan. Taa tí sòon̄ ki nyàab ni-cee animbil yam, Unimbɔti nyí ti-pu mín̄. ⁶Taa nyàab ubɔ n̄ tī-ti tinyool. Taa nyàab nimbi nyootaaa, kaa nyàab bin kíñee mun yati. ⁷Ama ti bàà cáá n̄n kii ti nín sá Kriisitoo kpambaliŋee puee kí tükù-ni yii nimbi di máañ kí n̄n kpèé-ti, ama taa ɣá mín̄. Ti kál ni-cee ki mō kii ubinaati nín mō pu ki ɣúb u-biyaamuee ní. ⁸Ti nín néen̄-ni puee, ti là yii án taa nín sá Unimbɔti bɔti ŋmaniŋma ní tí tī-ni, ama tí dū ti-maŋfal kí kūtì kí tī-ni, kun puee ni kó-ti tiŋan tiŋan. ⁹Nnabiyaamu, nimbi ni-ba ká ti nín tún atuun pu ŋwiimpu nì kunyeeu ki gī kí ɣmā

^b 1.3 *fookii...* *dineendi...* *dimákal*: dūú ɣmànti nì 1 Kɔra 13.13.

^c 1.6 *Kpèè* Atuun 17.5-9.

^d 1.7 *Maseduwaan*: kpèè 2 Kɔra 1.16. - *Akaayi*: kpèè 2 Kɔra 1.1.

^{ee} 2.2 *Kpèè* Atuun 16.19-24, 17.1-9.

kí ɲúb ti-ba kí n̄n sòòn Unimbɔ̀ti ɔ̀ti, án taa n̄n sá yii ni-kansikin ubɔ̀ ní n̄n tú ti-gīndee.

¹⁰Nimbi ni-ba ká. Unimbɔ̀ti mun ká yii ti-bimbim min ti dūu kàl̄ nimbi bin fō̄ Unimbɔ̀ti ɔ̀ti ká kíyee kansikinee bí circir ki bí deedee. Taa ȳnti baā tiba n̄n tiba poon. ¹¹Min ní ni nyí yii ubaati ɲáān u-biyaamuee, míh̄ ní ti ɲá ni-kansikin ubɔ̀ ubɔ̀. ¹²Ti s̄ɲk̄i-ni ki t̄i-ni kunyannyaau ki páb-ni yii ní n̄n còom̄ min fáatīn Unimbɔ̀tee, ùn un yíīn-ni ní dāá kó u-Beel ni u-nyootinee.

¹³Kun pu ti gíti pàkà Unimbɔ̀ti kaa gbèentée di sá ti nín cáān Unimbɔ̀ti ɔ̀ti ki sòòn n̄n nee, ni p̄lifi-ti ki fō̄-ti kaa dūu yíīn binib ɔ̀ti, ama ki fō̄-ti yii t̄i sá Unimbɔ̀ti ɔ̀ti tiɲman. Tibɔ̀ti gbantee di tūn nimbi bin fō̄ ki kíyee p̄bilibi poon atuun. ¹⁴An puee, nnabiyaamu, ni d̄i Unimbɔ̀ti nikitil din bí Juudee ki sá Yeesu Kriisitoo yabee tabɔ̀bilibi dee. Di sá yii falaabi bin ni jíīn ni-jutiibi ceeyee, falaabee bibaantiibi ní bi mun jíīn Juuda yab ɲaanf. ¹⁵Bíh̄ di k̄ū ti-Dindaan Yeesu n̄n Unimbɔ̀ti ɔ̀ti naatiliibi ki s̄ān ti mun̄. Unimbɔ̀ti kaa gèet̄īn-bi ní bi sá binib k̄ɔk̄ɔ pulinc̄ntiibi. ¹⁶Bi pīnti-ti nsan tí taa sòòn n̄n bin kaa sá Juuda yabee Unimbɔ̀ti ɔ̀ti tin ɲūh̄ kí cáān-bi difiilee. Bi m̄t̄ī Unimbɔ̀ti gbèentí bi-kpitii pu ɲyunti kamaa. Ama Unimbɔ̀ti fō̄ bi-pu diɲuul ki dóò.

^f 2.14 Kpèè Atuun 17.5-6.

^g 2.15 Kpèè Atuun 9.23,29, 13.45,50, 14.2,5,19, 17.5,13, 18.12.

^{gb} 3.1 Kpèè Atuun 17.15-16.

ⁱ 3.6 Kpèè Atuun 18.5. Pɔ̀ɔl n̄n bí Koranti tiɲkin ní ki ɲm̄ān kugbōɲu nee.

Pɔ̀ɔl nyàab̄ kí gíti ká Teesalooniiki yab

¹⁷An yaa sá timbee, nnabiyaamu, dooooo ɲyunti ɲun ti yāān t̄obin n̄n tiwun yāantam, kaa sá n̄n ti-p̄bilibi, ti nyāab̄ n̄n dinimbinaamandi kí bàà f̄at̄i ká ni-nimbiin ti-p̄bilibi n̄n bàà s̄ɲk̄i. ¹⁸Ti m̄d̄n̄ yii tí gítīn ni-cee, cilinjee man Pɔ̀ɔl, m̄ m̄kān̄ ɲfunyom̄ kupaau kí bàà gítīn ni-cee. Ama Sitaan pīīn-ti nsan. ¹⁹Nimbi di sá bin pu timbi c̄t̄ée, ki sá ti-p̄ɔ̀p̄indi n̄n ti-jajil daāɲku kun pu ti-Dindaan Yeesu yaa láa gítīnee, ti dāa gb̄ant̄i u-nimbiinee. ²⁰Tiɲman nimbi di sá timbi nyooti n̄n ti-p̄ɔ̀p̄indi.

3 ¹Ti nín kaa n̄n gíti ɲūh̄ kí n̄n ká míh̄ kaa gb̄il̄ ni-puee ní timbi lēe yii min ɲānee di sá tí gb̄int̄i ká kàl̄ Ateeni ti-babag^b. ²Ní ti dū ti-nabiki Tiimootee ti n̄n un tūn Unimbɔ̀ti tundi ki sòòn Kriisitoo B̄om̄ntiitee ki túnni ni-cee ú t̄i-ni kunyannyaau kí k̄ū-ti ni m̄p̄ɔ̀n ni-fookiiu poon. ³Ni-kansikin ubɔ̀ ní taa yànti falaa un poon ni bée n̄n ɲm̄ā-u. Kun puee ni nyí yii an sá falaa di pée d̄ɔ̄ ki cí-ti tí j̄i. ⁴Ti nín n̄n dáá bí ni-ceeyee, ti n̄n pée t̄uk̄ū-ni ki yóon̄ yii falaa d̄ɔ̄ ki cí-ti, an di b̄āān̄ nee kii ni nín n̄n gb̄il̄ puee. ⁵M̄ nín kaa ti ɲūh̄ kí n̄n gb̄int̄i ká ki cée puee ní m̄ túnni Tiimootee ú dāá kp̄èè ni-fookiiu nín bí puee, kun puee m̄ f̄āɲk̄i yii Sitaan n̄n taa láa c̄ɲk̄i ká lí-ni ti-tundi din ti túnee n̄n ɲá fám.

⁶Ama k̄ɔ̄k̄ɔ̄n̄nee Tiimootee nín nyánni ni-cee ki f̄at̄i b̄āāneeⁱ, u

cáān-ti faawiim̄nti ni-fookiiu n̄n ni-neendi pu. U máafi-ti yii ni t̄éet̄i ti-pu múmul mm̄ntiimin ki nyāab̄ kí bàà ká-ti kii ti mun nín nyāab̄ kí ká ni mun puee. ⁷Míh̄ puee nnabiyaamu, ni-puee ti k̄ant̄i kunyannyaau ti-falaabi n̄n ti-nimbi-naamandi k̄ɔk̄ɔ poon. Ni-fookiiu di t̄i-ti dip̄ɔ̀ɔ̄ɲkil. ⁸Díh̄ pu nee timbi ɲm̄at̄i ní, kun puee ni gb̄int̄i bí ti-Dindaanni ki ɲúb an p̄k̄i. ⁹Dip̄ɔ̀ɔ̄ɲk̄paandi din ti cáá ni-pu ki f̄āal̄ Unimbɔ̀ti nimbiinee, taa ti nyí gba ti nín làa p̄k̄à-u kí gb̄ēn̄ puee. ¹⁰Ti m̄èè ki páb-u ɲwiimpu n̄n kunyeeu yii ú pée yànti tí gíti ká-ni án nín làa ɲá pu ní kun naa cáayee tí t̄i-ni ní dūú gb̄ēn̄ ni-fookiiu puee.

¹¹Ti-Baa Unimbɔ̀ti u-ba n̄n ti-Dindaan Yeesu n̄n ɲāɲk̄i ti-sāɲu tí ɲm̄ā kí dāá ká-ni. ¹²Ti-Dindaan n̄n yànti dineendi din ni cáá t̄ɔb pu n̄n binib k̄ɔk̄ɔ puee n̄n wíīn ní m̄d̄t̄ī n̄n néen̄ t̄ɔb míh̄ tikpil kí n̄n pée cáa cá, án n̄n bí kii ti mun nín néen̄-ni puee. ¹³Ú yànti ni-p̄bilibi n̄n t̄ɔk̄ɔ ibaam̄n pu ki p̄ɔ̄, kí n̄n bí circir bí taa ká ni-pu ikpiti iba ti-Baa Unimbɔ̀ti nimbiin ɲyunti ɲun ti-Dindaan Yeesu yaa láa gítīn n̄n bin k̄ɔk̄ɔ sá u-yabee. Ameeni.

Mbimbim min fáatī Unimbɔ̀tee

4 ¹Kí kúntī tibɔ̀tee, nnabiyaamu, ti d̄ak̄a-ni min ní ni máān kí n̄n còom̄ Unimbɔ̀ti n̄n fáatī ni-ɔ̀tee. Ibaam̄n, ni bíi còom̄ min fáatī Unimbɔ̀tee, ama ti dū ti-Dindaan

^j 4.10 Kpèè 2 Kora 1.16.

Yeesu ki gb̄āām̄-ni yii ní n̄n gb̄int̄i ɲáān min jítīn mimmee ki cá. ²Ni nyí ti nín n̄n d̄ak̄a-ni tibɔ̀ti tin ti-Dindaan Yeesu yindi puee. ³Unimbɔ̀ti nín làa kunyee di sá ní n̄n bí circir kí n̄n ɲúb ni-ba kí taa ɲá tilaakpaal. ⁴Ni-kansikin bàà ɲma nimpucáatam n̄n n̄n sá circir ki cáá tinyool, ⁵kí taa dū ni-ba kí t̄i aj̄k̄ɔ̄ntuun kii bin kaa nyí Unimbɔ̀tee nín ɲáān puee. ⁶Tibɔ̀ti nee poonee, ni-kansikin ubɔ̀ n̄n taa ɲá u-nabiki min kaa kít̄eeyaaa, kí taa mùul-u. Ti n̄n t̄uk̄ū-ni an ɔ̀ti dooooyee ki gíti kp̄aafi-ni-ti tiɲan yii ti-Dindaan làa dāá dáal̄ bin ɲáān an kp̄it̄iye tafal. ⁷Di sá yii Unimbɔ̀ti kaa yíīn-ti tí dāá n̄n bí tiɲk̄ɔ̄ndi poon, ama u yíīn-ti tí dāá n̄n sá circirdambi ní. ⁸An puee un di yaa dū ti-d̄akatam nee ki fée, an kaa sá unil ɔ̀ti ní u fá, ama Unimbɔ̀ti un t̄i-ni u-Circir Famee ɔ̀ti ní u fá.

⁹An yaa kíh̄ ni n̄n ni-nabiyaamu kansikin neendee, an kaa ti b̄alifi yii tí ɲm̄ā-ni an pu gba, kun puee Unimbɔ̀ti d̄ak̄a-ni ni nín máān kí n̄n néen̄ t̄ɔb puee. ¹⁰An neendee gba ní ni cáá nnabiyaamu mun k̄ɔk̄ɔ bí Maseeduwaan tiɲki k̄ɔk̄ɔnee pu. Ama ti b̄alifi-ni yii ní gíti ɲá min jítīn min ni n̄n ɲáān dooooyee. ¹¹Ní p̄ɔ̀ɔ̄n̄ ni-ba kí n̄n bímaan ɲgbans̄ɔ̄fi poon kí n̄n tūn atuun kí kp̄īn̄ ni-ba, kii ti nín n̄n pée t̄uk̄ū-ni dooooyee puee. ¹²Ni yaa ɲá mimmee, an di làa yànti bin kaa nyí Unimbɔ̀tee n̄n t̄ɔ-ni, ní naa b̄ak̄á ubɔ̀ pu.

Ti-Dindaan Yeesu gítintam

¹³Nnabiyaamu, ti là yii ní nīn nyí bin kp̄iyee b̄oti nín làá dāá j̄ití puee mbaam̄min. Taa là yii ní nīn bí kunimb̄aun kii bin kaa cáá ti-Dindaan pu dimákaalee nín bí puee. ¹⁴Kun puee ti nyí yii Yeesu kp̄i ki f̄at̄i f̄ikit̄i, m̄in ní ti nyí yii Unimb̄oti làá f̄at̄i t̄i ḡiinn̄i bin nóó Yeesu ki kp̄iyee diman̄falin, kii u nín f̄ikit̄i Yeesu puee.

¹⁵Ní p̄ilifi, ti-Dindaan b̄oti tin u n̄in s̄oñee tiba s̄. Ti-Dindaan yaa láa b̄aánee, timbi bin dáá bí diman̄falinee kaa làá dāá péen bin kp̄iyee kí lint̄i. ¹⁶Di sá yii ti-Dindaan u-ba làá dāá p̄o kinyok̄o ní ituun kp̄iliu n̄ t̄een ní Unimb̄oti kant̄andi n̄ bú. Niinee ní ti-Dindaan n̄ nyānn̄i yilpu kí sint̄in, ní bin f̄o-u ki kí ki kp̄iyee n̄ péé péé kí f̄ikit̄i. ¹⁷Ní timbi bin dáá k̄in kaa kp̄iyee mun n̄ ȳik̄i kí k̄ut̄i bi-pu ní án ȳoñ-ti kutaa pu t̄i t̄un̄k̄i ti-Dindaan atagbanni, ní ti n̄ ti-Dindaan n̄ n̄in k̄in ki bí baabadal^k. ¹⁸Ní n̄in cáá tib̄oti nee ki s̄ñk̄imaan t̄ob p̄obilij̄.

5 ¹Nnabiyaamu, an kaa ti b̄alifi yii t̄i n̄mà kí t̄uk̄u-ni iyunti in ní an b̄otee làá b̄aánee. ²Di sá yii nimbi ni-ba ni nyí ti-Dindaan d̄aantam b̄oti tin̄an yii u làá b̄an̄ kii unaayuu nín d̄oñ kunyeeu puee ní^{kp}. ³Iyunti n̄un binib yaa láa bí ki li yii: «Ij̄gbans̄ñfi, ti n̄mát̄i dee^l», dicilpu kp̄alaa niin ní nnaabu n̄ j̄eet̄i bi-pu kí n̄aān̄-bi. Báà ub̄o kaa dāa n̄mát̄i, an dāa bí kii imatiñween

nín b̄an̄ up̄oadaan puee ní. ⁴Ama nimbee, nnabiyaamu, naa ti bí dib̄omb̄andin n̄wiin gbanti n̄ dāá t̄uun̄-ni kii unaayuu nín t̄uunt̄i binib puee. ⁵Di sá yii nimbi k̄ok̄o sá n̄walifi biyaamu ní ki bí n̄wiimp̄u. Taa sá kunyeeu yabaaa, kaa sá dib̄omb̄andi yab. ⁶M̄in puee, t̄i taa n̄in ḡeēn kii bin k̄inee nín ḡeēn puee, ama timbi n̄ fint̄i kí n̄in n̄j̄ub̄ ti-ba. ⁷Kunyeeu ní bin ḡeēnee ḡeēn, ní bin nȳu ki gb̄eēyee nȳu kunyeeu. ⁸Ama timbi bin sá n̄walifin yabee. Ti máan̄ kí n̄in n̄j̄ub̄ ti-ba tin̄an. Ti máan̄ kí d̄u ti-fook̄iu n̄ ti-neendi kí d̄u p̄eēn kii dijan̄jab̄ok̄ut̄ilee, ní kí d̄u ti-fiil din pu ti mák̄ee kí cíkiñ kii kifuuliyee^m. ⁹Di sá yii Unimb̄oti kaa l̄eē-ti ki ȳoñ t̄i n̄in sá bin pu u làá dāá f̄o diñuulee, ama t̄i n̄in sá bin làá ká difiil ti-Dindaan Yeesu Kriisitoo puee. ¹⁰Ún̄ Kriisitoo di kp̄i ti-pu, án nín làá n̄j̄a pu báa ti yaa láa bí diman̄falinaaaa, ti yaa láa kp̄iyaaa, u yaa láa ḡit̄inee ti n̄in u n̄in kp̄afi kí n̄in bí mbaantiiminee. ¹¹M̄in puee ní n̄in t̄iimaan t̄ob kunyann̄yaaau ki k̄ut̄i t̄ob mp̄on kii ni nín péé n̄j̄aān̄ puee.

Tib̄okpaafikaal n̄i ijaam

¹²Nnabiyaamu, ti mèé-ni yii ní n̄in t̄o bin bí ni-kansikin ki t̄un̄ ditundi, ki cáá ti-Dindaan b̄oti ki d̄ak̄a-ni, ki kp̄oet̄i-nee. ¹³N̄in cáamaan bi-pu d̄ineen̄kpaandi atuun n̄in bi bí ni-kansikin ki t̄un̄ee pu. Ij̄gbans̄ñfi n̄in bí ni-kansikin.

¹⁴Ti mèé-ni, nnabiyaamu, yii ní kp̄afi biwut̄ijoodambee, kí t̄i bifaantidambee kunyann̄yaaau, kí t̄uun̄ bin wunti ȳot̄e, kí n̄in cáá kim̄ot̄ii báa n̄ma pu. ¹⁵Ní n̄in nȳin ni-ba ni-jutiibi yaa n̄j̄a-ni ikp̄itee, ní taa d̄u ikp̄iti kí t̄eēn-bi, ama n̄in nȳaābmaan tin̄an diñal̄ baa-badal ki n̄j̄aān̄ ni-jutiibi n̄in binib k̄ok̄o.

¹⁶Ní n̄in f̄aalmaan baabadal, ¹⁷kí n̄in mèé Unimb̄oti kí taa gb̄eēn. ¹⁸Báa tin̄ kamaa di yaa péé b̄aánee, ní n̄in j̄aām̄ Unimb̄oti. Min Unimb̄oti là bin sá Yeesu Kriisitoo yabee n̄in b̄ee dee.

¹⁹Ní taa kp̄o Unimb̄oti Fam tuun̄ji ni-ni, ²⁰kí taa kp̄eē Unimb̄oti b̄onaatiliibi b̄oti tin̄ bi s̄oñee f̄ám.

²¹Ama, ní kp̄eē tiwan k̄ok̄o kí l̄eē

tin̄ n̄j̄aānee, ²²kí n̄in nȳin ni-ba n̄i tikp̄itil k̄ok̄o n̄i ti-bulifi.

²³Unimb̄oti un̄ t̄i n̄j̄gbans̄ñfee u-ba n̄ ȳant̄i ní d̄u ni-ba k̄ok̄o kí t̄i-u. Ú n̄j̄ub̄ ni-Fam n̄i ni-nammu n̄i ni-wunti k̄ok̄o, án nín làá n̄j̄a pu ti-Dindaan Yeesu Kriisitoo b̄ant̄amee, ní n̄in bí circir bí taa láa ká ni-pu ikp̄iti ibee.

²⁴Un̄ ȳiñ-nee làá n̄j̄a m̄in̄ kí t̄i-ni kun puee u sá ibaam̄ondaan ní.

²⁵Nnabiyaamu, ní n̄in mèé ki t̄i ti mun.

²⁶Ní j̄aām̄ ti-yab n̄i kunabit̄iiu jaam̄i kí t̄i-mi.

²⁷N̄i ti-Dindaan yindi puee, m̄ t̄uk̄u-ni yii ní d̄umaan kugb̄oñu nee kí k̄aān̄ nnabiyaamu k̄ok̄o nimbiin.

²⁸Ti-Dindaan Yeesu Kriisitoo n̄anti n̄in bí ni-pu.

^k 4.17 B. 15-17: d̄u n̄m̄ant̄i n̄i 1 K̄ora 15.51-52.

^{kp} 5.2 D̄u n̄m̄ant̄i n̄i Maat 24.43, Luuki 12.39, 2 Peet 3.10.

^l 5.3 D̄u n̄m̄ant̄i n̄i Yeer 6.14, 8.11.

^m 5.8 D̄u n̄m̄ant̄i n̄i Yees 59.17, Eef 6.11-17.